Ч. 230 (14.479). Львів, вівторок 13. жовтня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Швайцарське робітництво проти „людового фронту".

БЕРН, 12. 10. ПАТ. Конгрес швайцар. професійних спілок (який збирається що 3 роки), висловився за військовою, господарською і моральною національною обороною та за пошаною релігійних почувань громадян. Зате конгрес спротивився усякій співпраці з протидемократичними організаціями та групами; профес. спілки не можуть брати під увагу утворення одноцільного фронту.

У Франції хліб подорожів у двоє, безробіття зросло.

УСПІХИ ЛІВОГО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. **Перед виборами коштував у Франції хліб 1.60 фр., тепер коштує 2.15 фр.; говорять, що його ціна піднесеться до 2.25 фр.** „Амі дю Пепль" винує у тому новоутворений центральний збіжевий уряд.

Як стверджує „Еко де Парі", покажчик цін 13-ох предметів першої потреби піднісся від квітня до вересня з 443 на 483. Покажчик утримання робітничої родини з 4-ох осіб піднісся за останнє чвертьріччя з 486 на 497.

Безробітних є у Франції тепер 408.589, себто на 37.724 більше **як в тому самому місяці минулого року.**

ПОЛК. ДЕ ЛЯ РОК ВЗИВАЄ ДО ЗГОДИ.

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. Промовляючи у Валенсієн, полк. де ля Рок сказав м. ін.: „Насильство — це щось поганого, та воно нас не злякає. Не змагаємо до проливу крови, але ми готові віддати всю нашу кров для добра батьківщини. Змагайте до обєднання і не забувайте, що девізою західної культури повинно бути: „Любіться взаїмно".

ПАРИЖ, 12. 10. ПАТ. Ген. рада париського союзу б. комбатантів та жертв війни, ухвалила на вчорашніх зборах заклик до всіх французів вгамувати політичні пристрасти та обєднатися в обличчі зовнішньої небезпеки.

Нове напруження на кордоні СССР. і Манджурії.

ТОКІО, 12. 10. Райтер. **На манджурсько-совітському кордоні скріплено військові станиці з обох сторін. В деяких місцях совітські й манджурські війська віддалені від себе ледви на кількасот метрів. Ситуація напружена.**

ТОКІО, 12. 10. ПАТ. Як повідомляє комунікат квантунської армії, недалеко м. Янґкуанцін на ріці Тумен обстрілювали манджурську стежу. 4-ох вояків згинуло, 5-ох ранено; доля 2-ох невідома.

В. БРИТАНІЯ ОРҐАНІЗУЄ ПРОТИЯПОНСЬКИЙ ФРОНТ.

Льондон, 12. 10. ПАТ. Орган японської національної партії „Кокунін Шімбун", подає сензаційну вістку, що В. Британія запропонувала сиґнатарям договору 9-ох (який ґарантує терitor. інтеґральність Китаю), щоб вони спільно запротестували проти Японії та обвинувачували її за зломання договору.

Новий мадярський уряд.

БУДАПЕШТ, 12. 10. Авас. У новому уряді прем. Дарані обняв теку рільництва, Борнеміш — промисл і торгівлю, ген. Редер — війни, де Козма — внутр. справ, де Канія — закорд. справ, Томан — освіти, Лязар — справедливости, Фасіні — скарбу.

В порівнанні з Ґембешовим урядом, зміни невеликі: уступив лише Вінклер (торгівля) та Сомкуші (війна).

ЙОГО ПРОГРАМА.

БУДАПЕШТ, 12. 10. ПАТ. Майже всі часописи і партії приняли прихильно іменування Дарані на премієра. Потім вже сподіються, що новий премієр затримує загальну дотеперішню лінію, але перестане толерувати змагання проурядової партії до диктатури. Сподіються, що це доведе до відпруження тому, бо інші партії не мали симпатії до згаданої партії. Правдоподібно новий уряд допустить на денний порядок питання виборчої реформи, яку висуває опозиція.

У закордонній політиці змін не буде.

Протижидівські заворушення в Льондоні.

25 КРАМНИЦЬ ЗНИЩЕНО.

Льондон, 12. 10. ПАТ. Вчора перейшов через Східний Льондон похід комуністів. Поліція застерігалася на вулицях, якими переходив похід та у парку, де відбулися комуністичні віча. Користаючи з того, що з жидівських вулиць стягнено поліцію, гурт зложений з якої сотки 16—18 літніх хлопців здемолював коло 25 жидівських крамниць та спалив один самохід. Одного жида кинули до крамниці, бючи його тілом шибу. Коли прийшла поліція, не було вже нікого.

Фашистівські походи були причиною заворушень також у Ліверпулю, Единбургу та Бредфорді.

Льондон, 12. 10. ПАТ. Підчас вчорашньої комуністичної протифашистівської демонстрації, поліція арештувала 14 осіб.

Порозуміння флямандських націоналістів з „Рексом".

БРЮССЕЛЬ, 12. 10. ПАТ. Флямандські націоналісти порозумілися з „Рексом" на такій площині: 1) Монархія та національна єдність залишаться; 2) Деякі ділянки адміністрації, зокрема освіту здецентралізують; 2) на флямандській території обовязуватиме флямандська мова, на валонській — французька, в Брюсселі обі.

Як говорять **„Рекс" хоче повалити уряд підчас найближчої парляментарної сесії** тому переговорює з деякими особами з правиці, радикалів та поміркованих соціялістів, щоб зорґанізувати більшість.

Щоденник „Ля Насіон Бельж" атакує „Рекса" за порозуміння з флямандськими націоналістами, які змагають до незалежности, шукаючи підтримки Болгарії, а навіть Німеччини; тому крок „Рекса" є антинаціональний.

Европейська ситуація і наш обовязок.

Женева, дня 6. жовтня 1936.

Осінні збори Ліги Націй майже кінчаться. Деякі з головних її учасників уже розїхались. Блюм та Літвінов, що мали тут довгі наради, великими успіхами не визначилися. Блюм загрожений французькими націоналістами не менше, ніж комуністами. Літвінов-же ніби має виправдуватися в Москві, чому його імени не зазначено між тими, яких ніби мали намір знищити Троцький, Зіновєв і спілка, зложена на несамовитім московськім процесі. А може просто дерева Літвінова почали виростати зависоко у джунглях европейської політики і почали кидати тінь на інших кремлівських володарів. Зрештою надокучив він добре і Льондонові і Парижеві, особливо підчас останньої сесії Ліги Націй. Так чи інакше, але непевність, яка панує тепер у Кремлі збільшує поважно нервовість, що панує тепер у цілій Европі.

Сучасна сесія Ліги не лише не причинилась до розвязки найбільш пекучих і небезпечних питань европейської політики, а навіть у дечому загострила їх. Справа еспанської війни, абісинська справа та справа конференції льокарненських держав, порушені посередньо чи безпосередньо в Женеві, поширили свій небезпечний вплив на відносини між великими державами при найбільш діяльній участи представників Москви. Девалюація французького франка, що потягла за собою спадок інших валют до італійського ліра включно, показала виразно, які хибні були віщування тих, які проголошували вже близький кінець світової крізи.

Вплив девалюації на міждержавні відносини в Европі рішуче негативний. Найбільше шкоди завдала вона Німеччині та Італії, погіршуючи умовини конкуренції для їх експорту не лише в Европі, а і в цілому світі. З цього погляду противенство між національними державами та їх противницями прихильними до Москви безперечно збільшилось. Але і в самій Франції девалюація загострила поважно боротьбу між „людовим фронтом" та національними партіями. Сенат затвердив закон про девалюацію лише дуже незначною більшістю, і то лише тому, що на його думку, отверезіння французьких виборців не досягло ще такого ступня, щоб можна було заризикувати розвязанням сенату і новими виборами. Але нема сумніву, що звільнення Франції від моск. дурману поступає поважно вперед. Про це свідчать між іншим імпозантні демонстрації, влаштовані в неділю 4. ц. м. прихильниками Де ля Рока, в яких взяло участь до 40.000 люда. Для комуністів та національних партій має уряд Блюма дві мірки; першим він усе дозволяє, других переслідує при кожній нагоді, як і цього разу він заборонив збори соціяльної французької партії (колишні „боєві хрести") і дозволив одночасно на збори комуністів. Про недільні події в Парижі гадає „Журналь де Женев", що вони свідчать про національне пробудження Франції. Значіння його тим більше, що лише рішучий спротив національних партій, лише загроза громадянської війни у самій Франції може врятувати її від зовнішньої війни, в яку намагається втягнути її Москва. Намагання французьких комуністів примусити Францію до інтервенції в еспанській війні тим більші, чим критичніше стає становище мадридського уряду; зреш-

тою при сучасній кволости французького уряду Москва має завжди змогу пхнути Францію у війну і провокаційною диверсією французьких комуністів в якійсь з інших держав, що сусідують із Францією. Але пхати у війну Францію, де може вибухнути наслідком цього війна громадянська, видається мабуть надто рисковним для Кремля, навіть при панічному безголовю, яке тепер там панує.

Большевицьку небезпеку для Европи збільшує тактика Англії, яку „Журналь де Женев" називає загадковою. Нема сумніву, що Льондон шукає порозуміння не з Москвою, а з Римом, а при цьому він не хоче очевидно відмовитися остаточно вжити Москви, як спосіб натиску на Рим. Англійський уряд міг переконати негуса не появлятися в Женеві, і не зробив цього. На конференції в Монтре він полишив совітській фльоті умовну змогу зявитися в Середземному Морі, у справі еспанської війни він пристав до політики формальної невтральности французького уряду, а в Женеві щонайменше не робив ніяких перешкод в акції Літвінова. Але коли в Женеві англійська дипльоматія робила концесії Літвінову в напрямі політики Блюма, то у справі конференції льокарненських держав вона трималась рішуче концепції Дельбоса, який приязнь з Римом ставить без сумніву понад приязнь з Москвою.

Англія, як і Італія, виявляє велике змагання осягнути порозуміння льокарненських держав, яке моглоб відбутися поруч із порозумінням їх обох на Середземному Морі. На перешкоді до відновлення льокарненської угоди стоїть франко-московська умова. Нема сумніву, що Літвінов ужив усіх засобів у Женеві, щоб примусити Блюма дотримувати цю умову в повному обсязі і на конференції, коли її не пощастить ударемнити. Але проти додержання цієї умови на шкоду конференції виступає не лише міністр закордонних справ Франції, Дельбос, але і французькі військові кола, яким залежить більше на франко-польському союзі. Проти якоїсь злуки західних держав із східним пактом є не лише Німеччина та Італія, а навіть Бельгія, що під натиском флямандців хоче вернутись до політики невтральности спільної з Голяндією; проти східного пакту є і Англія, оскільки він може станути на перешкоді до здійснення західного пакту. Доля льокарненської конференції залежить також у значній мірі від розвитку внутрішніх подій у самій Франції. Але коли прихильникам Москви в Парижі навіть пощастило би ударемнити цю конференцію, то це матиме у наслідку поперше ізоляцію самої Франції, подруге дальший зріст протимосковських течій в Европі. До скріплення протимосковського фронту держав причиняються і варварства еспанських лівих на безборонним населенню відступаючи перед національним еспанським військом.

Одним із наслідків збільшення протимосковських течій в Европі був і поважний успіх останніх українських виступів у Женеві. Маю тут на увазі українську акцію на конгресі національних меншин у Женеві, протест поневолених націй СССР до Секретаріяту Ліги Націй, їх спільний протест проти московщення національних мов московським урядом та пресову й інформаційну акцію українських чинників у Женеві. Цьогорічна українська акція стрінула значно більше симпатій у політичних колах Женеви та викликала відгук у цілій европейській пресі за винятком французької. Ще більше значіння має те, що збільшилось поважно і зрозуміння самої суті проблеми поневолених націй СССР та звязку її з питанням національних меншин на Сході Европи. Коли Іден, наприклад, заявив в одній промові між іншим, що Англію не обходить внутрішній лад інших держав, то „Журналь де Женев" звернув його увагу на те, що в межах СССР одна нація гнобить і поневолює інші нації, які складають понад половину цілого населення держави. В тім самім часописі дає редактор Бріке таке незвичайно слушне означення московського імперіялізму: „Випливаючи з інстинктів російської нації, яка живучи на безмежній рівнині не розуміє значіння кордонів, цей імперіялізм послуговується не національною ідеєю, а доктриною, яку можна защепити іншим лише на користь самої Москви. Царі будували свою державу на православію та панславізмі. Ленін і Сталін збудували її на універсальним комунізмі. Напасницька доктрина та напасницька політика СССР мусить прямувати до постійного його збільшення. Поворот до самої себе, визнання кордонів булоб для Москви спиненням рівнозначним із смертю".

Але кожний виступ українців на міжнародньому терені, кожне притягнення політичних кол Европи до українських справ накладає на нас величкий обовязок продовжувати та поширювати якслід українську інформацію в Европі. На тих, що покликані провадити цю акцію, лежить величезна відповідальність перед цілою українською нацією. І тепер, більш ніж колись на часі, щоб вони запитали себе, чи роблять те все, що треба і що можна зробити.

М. Данько.

На підставі спеціяльного дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

Закарпаття.

ДВІ МІРКИ В ПОЛІТИЦІ МІНІСТЕРСТВА ЗАЛІЗНИЦЬ.

На Словаччині зачинають будову залізничої лінії з Банської Бистриці до [illegible] Ця лінія буде 47 км. довга і матиме 14 тунелів. Один із тих тунелів буде найдовшим (4.7[illegible]) у цілій чехословацькій державі. При цій будові населення Словаччини матиме великі заробітки, а відтак багато словаків найде при [illegible] залізниці постійну працю. Чеська влада [illegible] ді ревно опікується словацьким населенням, про що свідчить хочби 10 залізничих ліній, [illegible] ких 5 уже вибудували, 3 будують, а дві є у проекті.

Одначе забуває при тім чеська влада [illegible] Закарпаття, де вже віддавна дошкулює [illegible] вають усі недостачу залізничої лінії між Ужгородом-Хустом і Тересвою-Требушанами. [illegible] за 18 літ, не вибудували на Закарпатті [illegible] залізниці, хоч багато віддавна про це говориться. Будова нових залізниць була би правдивим щастям для зубожілого населення, яке [illegible] може нині знайти заробітку. Щоб [illegible] дити, перш за все треба, щоб в Ужгороді [illegible] окрема дирекція залізниць.

МІНІСТР ТУЧНИЙ В УЖГОРОДІ.

Міністр пошт і телеграфів Альойз Тучний приїхав до Ужгороду і в неділю 11. X. в 11 [illegible] передполуднем виступив з промовою в [illegible] Радіо (Уранія) на маніфестаційних [illegible] „Чсл. Робітн. Громади".

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ.

Дня 18. вересня здав адвокатський іспит перед українською іспитовою комісією в [illegible] цях д-р Роман Венгринович, був. конципієнт адв. д-ра Михайла Бращайка.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІЯНІСТ.

Дня 13. ц. м. концертуватиме в Ужгороді молодий піяніст Девидер Задор, [illegible]

Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 25

Українські політики.

Сильвети наших давніх послів і політичних діячів.

Д-Р КИРИЛО ТРИЛЬОВСЬКИЙ.

Знаний у нас діяч радикал, був спершу членом української народньої партії. Опісля, коли 6. жовтня 1890. р. д-р Северин Данилович і товариші проголосили програму русько-української радикальної партії, він формально приступив до партії радикальної і придержувався по свому розумінні постанов партійної програми: максимальної і мінімальної.

В дні 29. грудня 1895. р. відбула радикальна партія свої збори у Львові, щоби змінити програму в національному напрямі і з тих нарад вийшла така постанова, щоби для здійснення соціялістичних ідеалів прямувати до окремої руської політичної територі та домагатись: викупу землі на власність народу, одержавнення гіпотечного кредиту, як також повної свободи релігійних переконань і популяризації науки.

Проте радикальна партія не розвивалася в краю, як того бажали її основники, і тому д-р Кирило Трильовський став видавати газету „Хлопська Правда" в Коломиї і заповідав реорганізацію радикальної партії. Щоби цю партію ожвити й поширити, він зачав основувати руханкові товариства під назвою „Січи", що поширювались дуже скоро в цілому краю. Як організатор „Січей" уладив Трильовський перше січове свято в Коломиї в 1903. р. В тому році зачала також виходити у Станиславові газета „Нова Січ".

Радикальна партія, що була вже аснітилася, скликала свій зїзд на 21. листопада 1903. р. і відновила свою партійну управу, в котрій д-р Кирило Трильовський прийшов до голосу.

Радикальна агітація д-ра Трильовського між гуцулами спричинила була легенду про бунт гуцулів, так, що до Косова спроваджено жандармів і військо, розвязано кільканадцять „Січей" та заарештовано кількадесятьох гуцулів і разом з ними о. Івана Попеля з Довгополя. Головним виновником тих вигаданих бунтів мав нібито бути д-р Кирило Трильовський, якого за це потягнули до карно-судової відповідальности. Державна прокураторія повела політичні карні процеси проти основників „Січей": д-ра Кирила Трильовського, Юри Соломійчука і товаришів, обвинувачуючи їх у захвалюванні заборонених вчинків і ширенні ненависти до поляків і жидів. У тому часі орган радикальної партії „Громадський Голос" зачав накликувати селян: злучитися в одну хлопську всекраєву організацію і взяти українську політику у свої руки.

Тоді, в роках 1905. і 1906., прийшов час вічевої агітації за загальним виборчим правом і Трильовський мав добру нагоду розвинути свій демагогічний хист під гаслом, що радикальна партія дасть хлопам безплатно всю землю, як також виповідженням війни духовенству й безбожним накликуванням селян „нищити попів". Так [illegible] би спасення українського народу [illegible] погублення священників, з котрих врешті [illegible] шов сам д-р Кирило Трильовський...

Отсі демагогічні вискоки д-ра Трильовського, що навіть не підходили ні під програму радикальну, ні під соціяльно-демократичну та його погоня за тим, щоб у свої руки взяти безоглядний провід радикальної партії, підкопали його [illegible] значіння таки в радикальній партії і між народом, так, що він відтак став цілком відокремленим політичним діячем.

Трильовський вийшов послом до Палати Послів Державної Ради у Відні з загального голосування в 1907. р. Але там не заняв він [illegible] визначнішого становища, як врешті і в радикальній партії у краю, де поруч нього стали [illegible] ватись посли: д-р Микола Лагодинський і [illegible] Лев Бачинський. Останній став остаточно [illegible] вою радикальної партії, а д-р Кирило Трильовський вибився з партії і лишився без партії.

У всякому разі у діяльности д-ра Кирила Трильовського велику заслугу має організація січова, що стала з початком світової війни [illegible] основком Українських Січових Стрільців. [illegible] й вибрала Головна Українська Рада у Львові 6. серпня 1914. р. д-ра Кирила Трильовського начальником організаційної секції Бойової Управи Українських Січових Стрільців, щоб [illegible] його претенсії до організації Січових Стрільців. (Далі буде.)

...ґрадської консерваторії. Задор колись грав у нашому просвітянському театрі, потім записався до консерваторії і з 300 учеників він одинокий покінчив усі три іспити з відзначенням. У Празі він вів хор наших студентів, виступав у радіо концертах, тепер бере живу участь в ужгородському музичному житті. Звертаємо увагу нашого громадянства на цей концерт.

МОВНИЙ ХАОС В УЖГОРОДСЬКІЙ ҐІМНАЗІЇ.

В неділю 4. ц. м. вдбулися в ужгородській ґімназії цікаві збори „Союзу батьків". У зборах взяло участь більше як 60 родичів шк. дітей. Предсідником вибрали не директора ґімназії москвофіла Сулинчака, як давніше, тільки д-ра Ю. Бращайка, секретарем окр. суддю Тимченка. На зборах нарікали багато на мовний хаос, який панує в Ужгородській ґімназії. Найбільше нарікали на проф. Фаринича, який написав наскрізь московську граматику і примусовував учнів купувати непотрібну й незрозумілу граматику. Збори вимагали, щоб до навчання уживати виключно підручників у рідній мові, затверджених міністерством. Такі домагання висунули не тільки українці, але й місцеві руофіли. Характеристична річ, що листа кандидатів до виділу, яку поставив був дир. Сулинчак, перепала, що наповнило його й деяких москвофілів великим сумом.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Югословянський міністр скарбу заперечив чутки, немовби девалюації за кордоном загрозили курс динара.

В Англії спеціяльна комісія висловилася проти удержавлення воєнного промислу, лише за контролею над ним на випадок війни.

Англійська комуністична партія гостро осудила резолюції лейбуристів. Вона домагається, щоб уряд покинув політику неінтервенції, розвязав фашистівську партію та перервав зброєння.

Арабський комітет в Палестині перериває їхній страйк, домагаючися, щоб увільнено всіх арабів з концентраційного табору. Терористична акція триває дальше.

Після московського процесу -- процес на Україні.

У недільному „ІКЦ" появилась кореспонденція з Москви за підписом „Міхал Ліпскі" (напевне псевдонім), яка в цілости підтримує всі наші інформації, що їх ми подавали вже раніш про підготову до нового „монстр-процесу", цим разом з Юрком Коцюбинським на чолі. Автор подає цікаві подробиці про акт обвинувачення, який має опиратись цілком на обвинуваченні Польщі і Німеччини у веденні спільної акції на Україні, щоб „відірвати її від Совітського Союзу". Таким робом це буде наскрізь політичний процес з закордонно-політичними тенденціями. Фабрикується цей процес по зразку всіх подібних попередніх процесових імпрез, себто при помочі сфальшованих документів, провокаторського матеріялу та заздалегідь підготовлюваних свідків, що здебільша сидять по вязницях. Цей процес приготовляють багато уважливіше, ніж московський, памятаючи компромітуючий шум, що счинився за кордоном з приводу надто „грубої" роботи: київські і харківські товариші московських „спеців" із ҐПУ не хотять ділити їхньої долі (у Москві пішла після процесу Зіновєва масова чистка серед чекістів, які „перестарілися").

Подаючи короткий і назагал вірний огляд боротьби московських комуністів з українськими національними і націоналістичними тенденціями та згадуючи про трагічну смерть Скрипника і Хвильового, автор подає відомі нам подробиці з життя і діяльности Юрія Коцюбинського по ріжних високих совітських становищах. Сьогодні та людина стане центральною фіґурою типової большевицької політично-провокаторської саламахи, званої судовим процесом. Поруч із Коцюбинським арештовані: Рибалченко, Голубенко, Гуревич, Марченко, Левченко, ба навіть високі військові старшини з харківської і київської військової округи. Авторами тої нової провокації є москаль Постишев, москаль Попов (секретар ЦККПБУ) і Косіор (з роду поляк). Головна фактична причина на Коцюбинського — боротьба проти Попова і Косіора внутрі комун. партії.

Совітська преса вже тепер підготовляє ґрунт для того нового процесу, розписуючись про страхіття „польсько-німецької диверсійної роботи" на Україні.

Археольоґічні розкопи у княжім Белзі.

Славний колись княжий город Белз — нині зійшов до ряду маленьких, брудних, жидівських східно-галицьких містечок, про які загал знає тільки з преси при нагоді якогось народнього свята. З приводу такої згадки не кожний призадумається над тим, яку ролю відограли в нашій історії всі ті Белзи, Буськи, Теребовлі, чи хочби Потеличі. А коли дехто бував у Звенигороді чи іншому Чермні (старий Червенськ, від нього пішла назва Червенських Городів) і коли йому не прийшло на думку розпитати місцевих про минуле даної місцевости, то рідко коли піддадуть йому ту думку наші памятки-свідки нашого славно-минулого. Їх або стер з лиця землі зуб часу, або їх зруйнували ті, що їм залежало на тому, щоб знищити все; що нам нагадувало би наше минуле, що відновляло би наші державницькі традиції, на вид чого ми гордили би нашою старою та високою культурою.

Те саме торкається памяток, що нагадували би ті світлі часи княжої доби в Белзі.

Щоб — усеж — виявити історію княжого Белза, від двох літ тут переводять систематичні археольоґічні розкопи-досліди, що їх веде д-р Я. Пастернак, директор Музею Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові.

Треба знати, що княжий оборонний город стояв на тому місці, що його нині зовуть „Замочок". Є це горбок серед — нині вже висохлих — страшних болот та багон, що з півдня його обливає молодше річище ріки Солокії, а з

В Сирії оживає релігійна ненависть.

БЕЙРУТ, 12. 10. ПАТ. В Алепо дійшло до бійки між християнською ґрупою „Білий Прапор" і музулманами. Заки поліція з помічю війська розігнала маніфестантів, 3 особи заштилетовано і понад 30 ранено.

—o—

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

Автом по Галичині.

ВСТУП.

Ми вже давно уложили були собі плян подорожі: Черче, Станиславів, Яремче, Ямна, Ворохта, Жабє, Косів, Городенка, Заліщики, Окопи св. Трійці, а далі — куди очі понесуть. До диспозиції мали авто, замітне тим, що назагал не признавало дефектів, а як і трапився який, то все в місці постою. Напр.: доїхали до Черча і на подвірю Живця — траух! гума, вкотилися в Яремче — шлявх пустив, осягнули Бережани — згасли ліхтарні. Направду добре виховане авто.

Маючи готовий плян і готове авто ждали ми тільки на погоду, бо самі теж були кожної хвилі готові.

Був початок серпня 1936. Кожний памятає, який Року Божого 1936 був той початок. Столітній календар віщував: „Від 1—10 спеки, пізніше легкі вітри з малими опадами, кінець знову горячий". А інший пророчий календар додавав від себе одну бурю коло 10. і один дощ коло 15. Маючи запевнення двох календарів, ждали ми на прихід серпня, що ніс нам відпустку, гарну погоду і надію приємної подорожі крізь села та міста, через гори й доли, одним словом через наш світ, що зветься по українськи Галичина, а по польськи Малопольска або Земя Червенська — залежно від того, хто пише: „Львовскі Дзєнік Народови", чи „Бюлетин Польско-Украінскі".

Тимчасом в навечеря серпня небо накрилося брудною плахтою хмар, а з плахти почав сипатися дрібний дощик.

— Сльота! — сказав я сумно до товариша подорожі.

— Ви є песиміст. Ручу вам, що завтра найдалі позавтрі буде погода. Адже календар...

І ми ждали на погоду. За той час повінь зірвала кілька мостів, а шляхи перемінилися в Полтви, Прути і Черемоші.

Коли врешті блиснуло несміливо сонце — їхати не можна було, бо авто має оси не на те, щоби вони грязли в болоті, а навіть наше випробуване авто не поїхалоб такими дорогами.

Треба було ще два дні ждати, щоби дороги сяк-так підсохли, бо коли на дорозі стоїть вода не можна ніяк виминати ям, що густо прикрашують галицькі шляхи на славу повітових виділів і на злість усім автам.

Вкінці одного гарного дня сталевий кінь рушив у далеку дорогу.

ПОСТІЙ У ЧЕРЧІ.

Живець Черче не лежить добре, коли брати під увагу залізничі шляхи, але дуже добре, коли брати шляхи звичайні. Зрештою, колиб ви навіть не їхали попри нього кортить вас збочити з дороги і поглянути на український Карльсбад.

Вїжджаємо в гостинну браму живця і наше авто „ловить" невеличкий цвях.

— Проклята діра! — клене шофер. — Уже другий раз на цім подвірю дефект.

Щодо дефекту — має рацію, щодо „проклятої діри" — зовсім ні.

Вистане глянути на рої купальників і на їх усміхнені міни. Проходжуються по стежечках і разураз розкланюються собі. Такий звичай у Черчі — всі собі кланяються стільки разів, скільки рази здибляться.

Авто в Черчі — легка сензація і тому коло нас збирається швидко гурт ревматиків, ісхіястиків та ґіхтовців — обох полів а ріжного віку.

Подумає хтось: гурт калік — нічого подібного! За кільканацять днів побуту і купелів вони вже „відійшли", а два дні погоди поправили до гумор і настрій. Коло нас веселі люди, що нічим не нагадують хорих. Між ними багато знайомих — що є самозрозуміле: адже тяжко зібрати десять галичан, між якими одинацятий не мав би двох-трьох знайомих і бодай одного кревняка.

Ми також.

— Зістаєтеся на довше, правда? — питають нас.

— Здається ні. Спішимося.

— Що значить?! Нині йдемо до ліса ватру палити, завтра поїдемо до Рогатина, до Бойчука на „десятку" („девятка" — вода в Черчі, „десятка" — водка в Рогатині), а позавтрі...

— На жаль...

Але надходить директор Черча Лев Лепкий і вирішує:

— Авто мусить відпочати. Що вам панове з поїздки, коли не будете ніде задержуватись.

Ми дали за виграну, зїли обід і... тихесенько чмихнули в світ.

Як я потім переконався, обурили тим навіть незнайомих, а деякі знайомі ще до нині гніваються.

ЖИД—ПСИХОЛЬОҐ.

Підчас короткого побуту в Черчі довідались ми багато цікавого. І про те, як управа живця з тяжким трудом ладнає з громадою (не дивота! свій у свого не може мати авторитету!) і про те, як найбагатші господарі ждуть на... колективізацію і врешті про жида — великого практика і знавця нашого селянина.

Приїхав у Черче жид-посесор, чоловік, що ціле життя прожив на нашім селі. Заїхав до одного селянина і зараз за два дні виніссь від нього.

північі — старше. Оба річища зливаються в одно на схід під Замочком, а на захід старе річище з новим лучив глибокий рів. Як бачимо город боронили непролазні багна та безпосередньо окружало його річище Солокії та рів. Без посередньо до ріки та рову спадали високі земні вали, що окружали городище зверха. На валах стояв частокіл та високі деревляні оборонні вежі, що своєю будовою в дечому нагадують наші старі дзвіниці нпр. у Потеличі. У північно-східній частині того зверхнього оборонного валу були віздові ворота, що через зводжений міст, кинений на північнім старім річищі Солокії, та греблю, може деревляну положену через багно та болото — вели в північно-західному напрямі, до нинішного міста Белза. Як це виказали розкопи, в княжій добі нинішне місто теж було густо заселене. Площу окружену зверхнім валом ділив на дві частини другий вал — внутрішній, що тягнувся з півдня на північ від південного зверхнього валу до північного.

Зводжений міст та віздові ворота у зверхньому валі вели зверху города до першої, східної частини городу — званої пригороддям. З пригороддя до західної частини города — властивого города — вели другі ворота, що були у внутрішнім валі города. Тут, у властивому городі, була княжа палата-терем, княжа двірська церква та приміщення для княжої дружини. В тій княжій церкві переховували українські князі з великою побожністю чудотворну ікону Матері Божої, що її привезли сюди з Києва. Ту ікону з Белза вивіз польський князь Володислав Опольський і примістив її на Ясній Горі в Ченстохові, втікаючи перед українським населенням, що ще жило живою державницькою традицією княжої доби. Як бачимо, щоб дістатися до княжого терему треба було наперед перейти греблю, зводжений міст, віздову браму у зверхньому валі до пригороддя, а щойно пройшовши з пригороддя через ворота у внутрішньому валі, можна було дістатися до властивого города, де був княжий терем. Нині з деревляних будівель не залишилося ні сліду, хіба кілька підвалин та два-три дилі в землі, що їх відкрито підчас розкопів. Зате з валів залишилися тільки сильветки, що дають змогу сяк-так зорієнтуватися, куди вони тягнулися. Там, де була княжа церква та княжий терем, нині стоїть латинська каплиця.

Тут саме в 1935 році д-р Я. Пастернак почав частинно розкопувати терен і показалося, що на цілім „Замочку" під нинішньою поверхнею землі розтягається на 2 метри груба культурна верства княжої доби, що найкраще говорить про дуже інтенсивне життя у княжому городі. Є це незбитий доказ, що тут, на „Замочку", був княжий осідок. Треба зазначити, що у згаданій лат. каплиці з великим пієтизмом переховують крім копії ченстоховської — точніше белзької ікони, гармату з датою 1294. р. (!!) та кілька „старовинних" мечів і боєвих топорів. Як бачимо, ця дата на гарматі з XVI. чи XVII. ст. є фалшива, бо в 1294. р. ще ані в Україні ані в Польщі пороху не знали, бо його винайшли щойно в XIV. ст. Легенда про старовинність деяких мечів та топорів теж розвіялася від погляду знавця старовини. Мечі і топори мали добути підчас копання ровів під фундаменти каплиці.

Цього року д-р Я. Пастернак переводив розкопи на горбочку, серед багна на правому березі ріки Солокії, званому „Климентщина". Місцева традиція та деякі документи-акти (з 1636. р.) вказували, що тут далеко перед 1636. роком була деревляна церква і вона погоріла.

І дійсно розкопи виказали, що тут у княжих часах була деревляна церква, а при ній цвинтар та манастир — певно єдиного на Україні Чина Св. Василія Великого.

Розкопано тут вершок горбка, та прослілжено, що цей вершок був штучно висипаний в той спосіб, що ставлено в ріжних напрямах низькі (на 1/2 метра) плотики із хворосту, а між них насипали землі. На тому насипі мусів стояти манастир, а найдений кусень вже зовсім збутвілого дерева, служив за підвалину будинку. Що це був чоловічий манастир, вказує на те факт, що на цілій „Климентщині" підчас розкопів не найдено слідів перебування тут жінок. В таких випадках все находяться або кусні скляних браслет на руку, або кусні, а то і цілі прясльчики до веретен, що найкраще вказують на місце осідку жіноцтва. Кілька метрів від того місця розкопано невеликий цвинтар. Кістяки викопаних 34-ох небіжчиків були положені головами на захід, а лицем звернені на схід. Це

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітніх змагань.

вказує, що їх хоронили за правилом східно-грецького обряду і це доказ, що тут був манастир східно-грецького обряду себто український. Всі кістяки лежали в найкращому порядку, деякі були поховані в дубових домовинах, на що вказують найдені кусні дерева і цвяхів. Один із кістяків мав під головою кусень каменя, як цього вимагає звичай хоронення черців. Що інші не мали під головами каміння, це треба собі пояснити тим, що в Белзчині нема ніде на лік каміння, а в XI., XII. ст. ще цегли не знали і тому під голову нічого не клали. Лад, за яким ховали небіжчиків і факт, що цвинтаря кілька разів не перекопували, вказує на те, що це не був цвинтар парохіяльний, лише манастирський, який зовсім вистачав для потреб черців і манастирської обслуги.

Церква та манастир погоріли. На основі находок це могло статися ще перед переходом белзької землі під польське панування і їх уже пізніше не відбудували. Манастир із церквою певно творили для себе твердиню обороняну довкола з багнами та водою, віддалену від княжого города на 300—400 метрів.

При кінці треба згадати, що культ св. Климентія є одним з найстарших культів на Україні, який опісля під впливом чужих ... затерся. Дотепер знаємо з княжих часів тільки дві церкви цієї назви, одна мурована на північно-східних землях княжої України, а друга — деревляна — тепер віднайдена в Белзі.

Щаслива думка прослідити княжий Белз вже нині дала дуже цінні висліди.

Є це заслуга громадян Белза, головно ... дек. І. Ґели, що перший піддав ту думку та ожив і вкладає багато труду для тої справи.

Белжани вже нині мають повне вдоволення і на дальше не будуть жалувати гроша на докладне прослідження Белза. Треба сподіватися, що за приміром Белза підуть інші місцевости, як Теребовля, Буськ, Звенигород, Потелич, що добре записалися на сторінках нашого минулого.

— Чому ви, пане Маєр, перенеслися? Зле вам було?!

— Дуже добре.

— Далеко до купелів?

— Зовсім ні.

— Чомуж?

— Бо боюся. Я, бачите, чоловік бувалий практику маю. Поїхав я зі своїм господарем до Рогатина. Стоїть фіґура — я скинув капелюх, мій господар ні. Переїздимо коло церкви — я знов скинув, він ні. „Чому ви, питаю, не скидаєте капелюха перед своєю церквою?" „В нас, відповідає, таких дурниць уже не робиться!" ов, думаю, біда... Коби щасливо до дому вернутись. І зараз того самого дня перенісся.

— Чому?

— Чому!? Бо як селянин не скидає перед хрестом шапки, то він непевний чоловік. Ще мені що припаде... Волю від таких здалека

КРУГОЛЬНЯ.

Кругольня — одна з нечисленних атракцій Черча. Хто вже може сяк-так стояти на ногах і потрохи рухати руками — йде пробувати сил на кругольні. Тому там такий запал, така амбіція і така радість із виграної. Збудована грішми живця, а заходами Єпископа Никити підсилює в значній мірі ділання боровини, бо люди пріють при круглях як миші. А це — кажуть — дуже добре на ревматизм.

Сама гра має один засадничий блуд: матками є все жінки, а жінки — як відомо — керуються завжди більше серцем. Матка, що має право вибору, вибирає свої симпатії і тому партії ніколи не є рівні. В одній опиняються пристійні пацери, а в другій старшаві специ. Вислід баталії можна означити з гори, але це не перешкаджає маткам за другим разом вибирати так само.

Другий блуд кругольні, це участь села у грі. Вона буває двоякого роду: або черчанські парубки окупують кругольню і нема до неї приступу, або постають коло круглів і збивають їх патиками чи камінням на спілку з граючим лікуванцем. В той спосіб збільшують число рекордистів та помагають до заповнення чистих дощок іменами тих, що збили за одним разом девятку.

Думаю, що цей другий блуд кругольні можна легко направити... поставленням нової кругольні поза закладом, для вжитку громадян Черча.

СВІЙ ДО СВОГО.

Нікому не треба прихвалювати цього гасла. Гарне тай годі! Тільки на ділі не все воно гарно виходить.

Пішла управа живця до громади купувати дорогу до каменоломів. Каменоломів треба і дороги треба то й ціна мусіла бути не така як у Львові, а — кажім — три рази більша. За двацять метрів вузької дороги 700 золотих. Громада аж зжахнулася: так мало! І тому продала згінникові полякові. Всі заходили в голову: нащо згінникові доріжки до каменоломів?! Свині каміння не їдять, а в каменоломах ніколи ярмарку не було! Але швидко справа вияснилась. Згінник купивши дорогу запропонував відкуп управі і швидко добив торгу — заробивши на тім якусь сотку чи дві.

Найцікавіше те, що сам він заплатив за дорогу багато менше як давала управа.

Остаточно всі задоволені: згінник що заробив, управа живця що має дорогу, а громадяни Черча що... зробили не так як хотіла управа.

Коли хтось буде писати історію України, а схоче докладно зрозуміти, чому в нас тає є як є, нехай побуде трохи в Черчі і приглянеться зблизька відношенню „свого до свого". Пошана, охота помочі, співпраця з рідною установою є така велика, що можна дістати спазми радости. Село грубо заробляє на живці і тому йде назустріч управі... як отсе на прикладі з дорогою я виказав.

„ШАРВАРОК".

Нема на те нашого рідного слова і — думаю — не треба. Колиб хто таки напосівся шукати відповідне слово, то мусить творити його від слів: безділля, ловлення гав, ... вання, балачка або тим подібних. Варт заплатити 9 злотих за залізницю, щоб побачити „шарварок" у Черчі.

Громада бере лікувальну таксу з кожного лікуванця і тому врешті додумалась, що коли більша часть хорих потопиться на громадських дорогах, то не буде кому такси платити. І тому рішила направити дороги. Очевидно, помалу, не поспішаючись, не засапуючись — одним словом: „шарварком",

Ні! Шановні Читачі! Цього описати я не в силі. Звукове кіно одно-одиноке могло б віддати отой запал до праці, це зрозуміння інтересів села, це замилування до добра і краси.

Я добру годину дивився як поступає копання невеличкого рова при дорозі і хоч як видивлював ніяк не міг схопити поступу вперед. Час до часу лопата ховалася в рові, час до часу видвигалася понад нього, але на ній була або грудка або й ні.

„Шарварок" ішов повним ходом і коли так далі буде йти, то вже доріг не буде треба, бо люди подорожуватимуть виключно літаками.

Хтось скаже — переборщую. Зовсім ні! Адже за сто років напевно людство займе воздушні простори.

Продовження буде.

—o—

Як „витали“ Д. Палієва в Т-ві „Основа“.

В неділю 11. ц. м. вибрався п. Д. Палїів до Т-ва „Основа“, щоб приєднати собі прихильників серед студентів політехніки. Там він виголосив реферат про організацію нації, переповнений всякими загальниками і демагогічними фразами.

Після реферату студенти питали „провідника“, що мають означати його широко відомі „революції“ проти українських установ та громадян, далі його знані виводи на сторінках „Веку Нового“, врешті, чи його розбивацька робота це також форма „організації нації“. П. Палїів не міг на це ясно й чесно відповісти. Зібрані студенти в числі поверх 150 серед окликів „Ганьба!“, „Нема дискусії з паном Палієвом!“ припинили дискусію і демонстраційно вийшли з салі.

Отак закінчився виступ „провідника“ серед студентської молоді. Добрий початок!

—o—

За негайну допомогу найбіднішим дітям.

Зближається зима. Великі державні нації (німецька і польська) повели обширну акцію за допомогою безробітним. З подібною, але скромною акцією, бо лише за допомогою нашим найменшим і найбіднішим дітям та шкільній молоді звертається „Українська Захоронка“ у Львові до українського громадянства. З цією метою Виділ Т-ва „Українська Захоронка“ скликав у суботу 10. ц. м. пресову нараду, на якій голова Т-ва п-і **С. Ракова і п-і М. Пастернакова** обговорили плян цілої акції. Виділ задумує уладити низку імпрез, з яких перша ярмарок відбудеться вже в неділю 18. жовтня ц. р. в салях української державної гімназії від 2. до 8-ої вечором.

Українське студентство у Варшаві.

(Власна кореспонденція).

В понеділок 5. жовтня піднесено новопосвячений прапор на столичному університеті ім. Йосифа Пілсудського. Тогож дня врочисто інавгуровано академічний 1936-37 рік у всіх академічних високих школах.

На підставі інформацій секретаріятів деяких шкіл, вісток з українських студентських товариств та оголошених лист принятих студентів подаємо число української молоді, що щасливо вписалася на студії.

Університет: На виділі медицини 3 особи на 110 принятих; ветеринарія: 4 на 95 принятих. На цих обох виділах полагоджено відмовно прошення всіх холмщаків і волиняків-українців (6 осіб). Число українців, зголошених на інші факультети, сягає приблизно 20 осіб. Вислідів поки що нема.

В політехніці вписалося дуже мало українців. Число їх нині важко ще окреслити.

Державна Стоматольогічна Академія: Як уже „Діло“ подавало, на 105 принятих є 9 українців. Зваживши те, що Д. С. А. підлягає сильним жидівським впливам, треба признати, що наша позиція на дентистиці є ще розмірно велика.

Вища Журналістична Школа: Принято тут усіх українців (6 осіб). Тому, що вписи ще тривають, є можливість нових зголошень.

Вислідн принять в **Академії Мистецтва, Головній Школі Сільського Господарства, Школі Політичних Наук, „Вільній Вшехниці“, Державнім Театральнім Інституті** й інших вже проголошені, але число українців там важко устійнити з огляду на великі труднощі із засягненням інформацій, тому що кандидати-українці переважно не зголошуються у своїх товариствах. Зрештою треба підкреслити дуже погану інформаційно-реєстраційну організацію цих останніх.

Українська Студентська Громада, яка гуртує найбільше студентства, ще досі не має своєї домівки. На адресу тієї організації, яка мала би сповняти важку і важну ролю репрезентанта української академічної молоді в столиці, де це завдання з огляду на центральне положення високих шкіл і велику фреквенцію заграниці спеціяльно важне, можна і треба висказати багато заміток і завваг.

Українська Студ. Громада, яка дотепер не потрапила здобутися на ширшу й репрезентативну, а не вузьку, загумінкову діяльність, повинна в новому академічному році відповідно достосувати свою програму до вимог обставин. Не розуміємо теж, чому на запрошення ректорату університету не зголосився представник „Громади“ на зібрання, де обговорювано програму діяльности всіх допомогових товариств.

Дивує нас теж не мало факт, що більшість української студентської молоді, національно свідомої і повної посвяти, ходить дезорганізовано.

В столичних українських студентських товариствах мусить зайти обнова. Недопускальні є намагання кількох одиниць створити з них „орден“ людей одного якогось переконання.

Варшава мусить мати студентське центральне, дійсно культурне товариство, що єднало би духово всі наші гуртки, розкинені по ріжних школах. Більшість української, однаково галицької, як і волинсько-полісько-холмської молоді, цього хоче і від своїх провідників домагається.

Гром.

ВІДСІЧ ПІД ОВІЄДО.

ПЕРЕД ІТАЛІЙСЬКОЮ ІНТЕРВЕНЦІЄЮ.

СЕВІЛЛЯ, 12. 10. ПАТ. Ґен. Кейпо де Лляно повідомляє: **Нац. війська заняли під Овіедо кілька сіл та гору Маранко; можна уважати, що місто вже увільнене.**

Нац. війська заняли Еспіяль та Віллярта. Червоні втратили 400 убитих під Ляс Навас і 500 під Сан Мартін де Вальде Іґлезія.

Кейпо де Лляно заявив, що колиб СССР поміг мадридському урядові, Італія активно підтримає націон. війська.

ЛІССАБОНА, 12. 10. ПАТ. **Як повідомляє радіостація з Овіедо, тамошня залога відбила всі наступи червоних. Націон. війська, що йдуть на відсіч, віддалені від міста лише 10 км.**

БУРҐОС, 12. 10. ПАТ. Як повідомляє радіо з Ля Коруні, **націон. війська йдуть на Овіедо.** Нац. летуни заатакували успішно червоних під Кордовою. Нац. війська заняли с. Еспель і перевели концентрацію.

ТЕНЕРІФА, 12. 10. ПАТ. Тутешній радіоклюб повідомляє: Нац. летуни розкинули над Мадридом летючки. **Нац. війська заняли Сан Хуліяні і Монте Нараню, що домінує над позиціями червоних під Овіедо та Ескалядахо і відбили наступ червоних під Сан Мартін де Вальде Іґлезіяс.**

МАДРИД, 12. 10. ПАТ. Комунікат мін-ва військових справ повідомляє: **Червоні дальше атакують Овіедо; нац. війська потерпіли чималі втрати. Нац. війська відступили перед червоними під Бово Блянко Арієльде (пров. Кордова).**

12 ОСІБ ПОД СТЕНКУ.

БАРСЕЛЬОНА, 12. 10. ПАТ. Як повідомляють з Хероне, тамошній людовий трибунал видав присуд проти провідників військового бунту, що вибух там 13. липня. 12-ох підсудних засуджено на смерть, 24-ох на досмертну вязницю, 12-ох на вязницю від 8-ох до 14-ох літ.

ЕСПАНСЬКЕ ЗОЛОТО НЕ ПОВИННО ЙТИ ДО РОСІЇ!“

БУРҐОС, 12. 10. ПАТ. У червоних військах велике невдоволення тому, що не виплачено платень. Вояки вивішують в окопах плякати з написами: „Еспанське золото не повинно йти до Росії. Воно належить до еспанських робітників, тому повинно бути розділене між них“.

В перші сумні роковини смерти

бл. п. Марії Кульчицької

емер. учит. і вдови по учителі, відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

15. жовтня в год. 8. рано у храмі св. Юра в Яворові і в церкві св. Володимира на Богданівці у Львові, на яке запрошують Знайомих і Свояків Покійної

Діти.

НОВИНКИ.

— **Зимова поміч українській дітворі.** Проголошений дитячий ярмарок викликав велике зацікавлення серед дітвори. Подумайте, що за чудова можливість продавати самому наче в крамниці за правдиві гроші! (Старшим не вільно дітям помагати!) Одні вже ладяться продавати, інші журяться, що їм робити. Не всі діти мають змогу дістати заступництва фірм. Тому треба якось промишляти, а всі діти могтимуть продавати. Мала Софійка порадилася з мамусею і ось все готове: цукорки, які дістала на іменини, задержить до ярмарку, а мамуся спече торт і цукорня готова. Юрко направляє всі забавки, а Орися витягнула всі шматки і при помочі матусі буде кіоск з гардеробою для ляльок. Іваничк рішив вибратись як ганделес; хто овочі, хто цитрини, хто морожене. Хто зна, чи не зроблять інтересу. А скільки інших несподіванок! Тому приходіть 18-го на дитячий ярмарок, а побачите. Всі малі купці у тети Яворської запишіться, а всі старші приходіть купувати! А сохрани Боже помагати дітям — це заборонено!

— **Дирекція Студії Суспільної Праці** у Львові повідомляє, що 15. X. ц. р. в год. 17. відбудеться в салі Міської Ради врочисте закінчення 1-го шкільного року Студії та роздача свідоцтв. Рівночасно Дирекція повідомляє, що новий шкільний 1936-37 рік розпічнеться врочистою інавгурацією, що відбудеться 16. X. ц. р. в год. 17. у викладовій салі Студії при вул. Підвалля 17.

— **Садівничо-огороднича, пчолярська і промислова вистава** відбудеться заходом садівничої секції при філії Сільського Господаря в Перемишлі в днях 18—24. ц. м. в салях під церквою ОО. Василіян на Засянні. Вступ за добровільними датками. Виставу можна оглядати від год. 9. до 5. попол.

— **Журнал славянської фільольоґії „Слово“.** Нашу новинку з попереднього числа „Діла“ під наг. „фільольоґічний журнал“ простуємо остільки, що під ред. д-ра К. Чеховича почав виходити у Львові піврічний журнал „Слово“ (не „Дзвони“), як орган семинара славянської фільольоґії при фільософічному факультеті Богословської Академії у Львові.

— **Максимальні ціни.** Пригадується публиці, що компетентні чинники устійнили такі максимальні ціни на артикули загального вжитку: житній хліб, разовий темний 24 с., житній хліб з муки урядового типу 30 с., житньо-пшеничний 37 с., куликівський 41 с., водна булка 50-грамова 4 с. Шлеський вуголь I. кл. одна тонна з доставою перед дім коштує: грубий 38.65 зол., кістка 40.15, горіх 37.30, міл 26.15. В детальній продажі на коші чи кільограми за 100 кг. льоко склад: грубий 4.30, кістка 4.45, горіх 4.15, міл 2.90 зол. Про незберігання тих цін слід повідоляти городське старосто (пл. Смольки 3.), місцевий комісаріят поліції, міський дільницевий уряд або жадати інтервенції державної поліції.

— **Ціни збіжа ростуть.** На збіжевій торговиці у Львові зазначилася звишка цін збіжа, головно пшениці, збіжа і ячменю. За двірську пшеницю платили 24.50 до 25 зол., за пшеницю збірну 24 зол., жито 17 зол. до 17.25, пашний ячмінь 19 зол., інші роди ячменю 22 зол.

— **Повінь на Жидачівщині.** З причини великих дощів виступив з берегів потік Любеска в жидачівському повіті, заливаючи дороги і поля в громадах Облазниця і Жирава. Вода прибуває далі і грозить тим селам залляням.

— **Снігова буря в Дрогобиччині,** про яку ми писали перед кількома днями, накоїла багато ли-

ха. На підставі провізоричних даних буря знищила приблизно 60.000 дерев. Майже зовсім пропала на полі бульба.

— **Транспорт жидівських еміґрантів** числом 200 осіб переїхав крізь граничну стацію Снятин-Залуче до Палестини. Одночасно приїхав з Палестини транспорт реемігрантів числом 70 осіб.

— **Віцепрезидент Луцька у вязниці.** Після переведеної ревізії у віцепрезидента міста Луцька Станислава Васілевського, замкнули його у вязниці. Перевели теж ревізії в мешканнях деяких маґістратських службовців. Причиною ревізій і арештування є викриті надужиття.

— **Сила привички.** На розі вул. Гетьманської й Рутовського у Львові стоять кінні дорожки. Минулої неділі переходило туди військо з орхестрою, що зробила дивне враження на одного коня. Він почав кидатися, зірвав упряж, перевернув дорожку і зломив дишель. Опісля поломив залізне поруччя і став бігати по Гетьманських Валах, підскакуючи та фиркаючи ногами. Аж при помочі прохожих зловив його візник. Показалось, що кінь був військовий і теперішній власник купив його недавно на ліцитації. Військова музика пригадала видко коневі його кращі часи і він почав показувати свій молодечий темперамент.

— **З судової салі в Чорткові.** Пишуть нам: Перед кількома днями простора саля суду присяглих з Чорткові була видовищем сензаційного карного процесу. На лаві підсудних опинилась Марія Антонюк, молода, гарна жінка в мальовничім селянськім строю з села Колодрібка заліщицького повіту, обвинувачена в убивстві чоловіка Івана Антонюка на дорозі під Шупаркою в ночі 5. IX. 1935. р. Підсудна — це вихрестка, донька вандрівного учителя жидівської релігії Гольцмана, що проти волі своїх родичів у 1932. р. вихрестилася в греко-кат. обряді, щоб опісля одружитися з любови з молодим сільським парубком Іваном Антонюком. Одначе це подружа було мабуть нещасливе, бо підсудна два роки не жила зі своїм чоловіком. Щойно на Зелені Свята 1935. р. вони обое погодились і ніби вже жили прикладно. В дійсности, як казав акт обвинувачення, підсудна рішила свого чоловіка позбутись. Озброєна в кухонний ніж і тяжкий молот ваги понад 3 кг, що їх мусіла укрити під коротким кожушком, вибралася вона під вечір зі своїм чоловіком до віддаленого 7 км. села Шупарка, щоб у поворотній дорозі його вбити, а себе покалічити й опісля симулювати напад двох незнаних злочинців. Підсудна заперечила свою вину і в часі цілоденного переслухання доказувала неправдивість нагромаджених проти неї фактів. Перед трибуналом перейшло багато свідків і деякі з них виказували, що підсудна відгрожувалася, що свого чоловіка вбє, а навіть у дні вбивства намовляла без успіху Дмитра Матвійчука, щоб засів біля дороги до Шупарки і там убив її чоловіка. Присяглі судді про промові оборонця д-ра В. Електоровича дванацятьма голосами заперечили всі пять поставлених питань, тому підсудну увільнив.

— **Електрифікація Зборова.** В другій половині жовтня ц. р. передадуть до публичного вжитку електричну сіть, яку побудувала громада м. Зборова, затягнувши позичку 15.000 зол. Місто дістане 30 вуличних лямп. До освітлення вулиць і мешкань використано електричну енергію моторів місцевого млина.

— **Федика увільнили.** Перед львівським судом присяглих скінчився процес проти Богдана Федика, якому закинули вбивство служниці Катерини Веселої. На основі неґативного вердикту присяглих його увільнили від вини і кари.

— **Як станиславівський купець дався ошукати?** Яків Найман, купець із Станиславова, приїхав до Варшави закупити товари до свого текстильного складу. Тут познайомився з якимсь мужчиною, що представився як Абрагам Рабінович, також купець з тої самої бранжі. Цей порадив Наймановi купити товари по ціні на 25 прц. нижчій від ринкової, пояснюючи низьку ціну тим, що товар походить із крадежі. Найман спершу боявся такого купна, але вкінці рішився скористати з нагоди. Рабінович сказав, що товар находиться в магазині одного купця в Пабяницях і зажадав завдатку. Найман дав йому кілька тисяч зол. і на другий день оба виїхали до Пабяниць. Тут Рабінович вимантив від нього ще кілька тисяч золотих і щез. Ошуканий купець повідомив поліцію, яка ствердила, що такого купця Абрама Рабіновича нема.

— **Краєва хроніка.** Поліцай пострілив конекрада Гринька Козака з Липовець, пов. Перемишляни, що з Климом Горбатим вів украденого коня. — В Раві Руській зачадилися на смерть, затказши завчасу піч у хаті, 25-літній Вільгельм Гельснер і його жінка Гільдеґарда, артисти з цирку, що перебуває в цьому місті.

— **Асекураційне ошуканство.** Перед судом присяглих у Станиславові відбувся процес проти Федора і Парані Ломеїв із Станиславова та Василя, Олекси і Богдана Семочко з Ямниці за підпал і асекураційне ошуканство. Василя й Олексу Семочків засуджено на кари по 7 літ вязниці, Параню Ломей на 5 літ, Федора Ломея на півтора, а Богдана Семочко на рік вязниці.

— **Грай, або смерть.** На забаву в селі Станах прийшов сільський музика із сусіднього села, 32-літній Олександер Волош. Коли на домагання учасників забави не хотів грати на гармонії, кажучи, що прийшов як гість, а не музикант, вибухла велика авантюра. Кількох місцевих парубків кинулося на Волоша з ножами в руках і один з них пробив його на смерть. Арештовано трьох напасників.

— **Гроші смерть.** До одного варшавського банку прийшов збіднілий купець, щоби змінити будівляну облігацію на консолідаційну позичку. Урядничка переглянула вильосовані числа облігацій й ствердила, що він виграв 50.000 зол. На цю вістку купець дістав удару серця і впав на землю. Його перевезли до шпиталю.

— **Трагічна погоня за бандитами.** На село Кебралянегро (Колюмбія, півд. Америка) напала озброєна ватага й убила та ограбила кільканацятьох мешканців. В погоню за бандитами вислано залізницею сильний військовий відділ. Коли потяг їхав під гору, два останні вагони відорвалися й почали котитися назад наділ. На скруті вагони вискочили із шин і вивернулися, причому 30 вояків погибло, а 40 потовклося.

— **Катастрофальний тайфун** навістив Филипінські острови. До загального знищення острова Люзож причинилася також повінь. Під силою жахливої бурі виляли ріки, заливаючи багато сіл і міст. Води викинули 500 трупів, крім того пропало 400 осіб, що мабуть також утонули.

— **Рекорд летунки.** Ново-зеляндська летунка Джан Батен осіла в порті Дарвіна в північній Австралії, перелетівши простір між Анґлією та Австралією в 5 днях, 21 годинах і 3 мінутах. Тим способом побила попередній рекорд австралійця Бродбента.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

СТРАТИ ЧЕРВОНИХ ПІД ОВІЕДОМ

БУРҐОС, 12. 10. ПАТ. З Овіеда повідом[illegible]ють, що національні війська відбили наступ[illegible] вониx на Овіедо. Навіть преса червоних [illegible]тандер признає, що під Овіедом втратили [illegible]рійські гірники більше як 1000 людей.

—o—

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР.

„Модні спазми", комедія на 3 дії В. Богус[illegible]ського.

Цю комедію виставив автор, що був [illegible] час актором 140 л. тому у Львові, куди [illegible] впливом політичних подій. Комедія була [illegible] цією на тодішню французьку моду і [illegible] Моліеровому стилі. Варшава була [illegible] псованих обичаїв; увесь той намул, що [illegible] із париських сальонів, каварень і [illegible] вулицю, підхоплювала аристократія [illegible] його за прояв справжньої культури, [illegible] всевладної моди. Жіноцтво не тільки [illegible] ло на себе перуки і посипувало себе від [illegible] до криноліни пудром, але щогірше — [illegible] кокетство та легкосердість духовою [illegible] тою. Цьому легкому, марнотравному [illegible] протиставив Богуславський тип старого [illegible] (яким сам колись був) і здорового [illegible] вихованого на селі.

„Модні спазми" — безпретенсійна [illegible] комедія, на якій видко сліди часу. Не[illegible] грати, ніж деякі Моліерівські, де гумор [illegible] одним ґеніяльним блиском. Усі, що бачили [illegible] „старинку" давно колись, могли лякатися [illegible]ги, але дбайливо виведена на сцені, з добір[illegible] артистами песа приємно розчарувала [illegible] Прегарну креацію дала пані Малашович, [illegible] мліла по-мистецьки; поруч неї підтрим[illegible] високий тон гри і духа часу маніжливим [illegible]ством п. Якубінська. Леліва — артист [illegible] добрий, мав нелегке завдання заграти ста[illegible] шляхтича напіввесело, напів поважно. Кли[illegible]ський і Стемповський підтримували тю [illegible] стареньку комедію погідним тоном.

МАКСИМ І КЛИМ.

Максим і Клим мешкали в одному домі. Максим мешкав нагорі, а Клим надолині. Максим грав на льотерії, Клим також. Максим флегматик, Клим холерик; перший робив усе поволі з надумою, другому земля горіла під ногами: І цей і той бажав осягнути маєток, доробитися власної хати.

Максим мав скромну посаду, жив ощадно, відкладав щомісяця на т. зв. „чорну годину". Лиш на один видаток позваляв собі: На купно льотерійного білету. Систематичний, точний не пропускав Максим ні одної кляси, ні одної Льотерії, грав так, як працював: пильно, совісно, уважно. Грав досить довго. без великих удач, не нарікав, не денервувався, ждав на свою чергу.

Клим мав крамницю. Йшло йому сяк-так. По вдачі холерик, пасіонат, мало сидів у крамниці, лишав своїй жінці ведення підприємства. Клим грав на льотерії. Грав, як висказувався Максим, „з гикавкою". Що якийсь час, як не виграв, або виграв менше як бажав, зарікався далі грати в другій чи в третій клясі — відступав.

Максим і Клим вели гомеричні спори на тему льотерії і вигр. Максим цідив слівце за слівцем, поволеньки, як із пляшини з кропleміром. Клим пінився і вибухав струмом міцних, дошкульних висловів наче ісляндський гайзер. Максим переконував Клима про доцільність своєї методи витревалости в грі, Клим кидав громи на несправедливість фортуни, на здогадний „пех", що буцім іде за ним у житті.

„Хай то лихо скопить!" — кричав [illegible] — „не буду більше грати!"

„Пожалуєш, братіку, пожалуєш..." — [illegible] би Максим.

І на тому кінчилося. Флегматик грав дальше, [illegible]рик образився на льотерію, не викупив льосу [illegible] наче дитина: „На злість мамі відморожу собі [illegible]"

Минуло кілька тижнів. Прийшло тягнення. [illegible]гий день вечором чує Клим, що Максим нагорі [illegible] дикі герці: танцює, співає, кидає меблями. Клим [illegible] нагору, стукає до дверий: „Що до чорта, чи Ви [illegible] вдуріли? Поночі виробляєте верески? Мені [illegible] спати?"

На те Максим:

„А що — не казав я, моя правда! На мій льос [illegible] сто тисяч!

Побагрів аж Клим зі злости:

„[illegible] виграю, але я [illegible] досить [illegible]

Аж мені голова пухне!

„У своїй хаті своя пр[illegible]". Треба було грати [illegible] ще, бо виграє лиш той, хто грає. Можна ще [illegible] відогратися, бо до тягнення першої кляси [illegible] Отже замісць гніватися, [illegible] краще зараз [illegible] льотерійний льос.

З концертової салі.

ВЕЧІР НОВІТНІХ ПІСЕНЬ О. БАНДРІВСЬКОЇ.

Серію камерних концертів у т. зв. „малій" салі Муз. Т-ва Лисенка (до речі: тепер значно розширеній і перебудованій для таких концертів), заінавгурувала відома естрадова співачка п. О. Бандрівська вечором новітніх пісень при фортепяновім супроводі п. Г. Левицької. У програмі були Р. Штравс, Малер, Шенберг (по німецьки), Мусоргський, Барвінський і Ревуцький по російськи й українськи, врешті Дебіссі по французьки та італійські модерністи О. Респігі й ін. по італійськи. Усі такі ріжноманітні пісенні стилі співачка опанувала і під технічним і під виразовим оглядом до того ступня, що віддала кожному своє належне й характеристичне та вміла добути з них те, що в них гарне, а то й найкраще (нпр. у Штравса, Шенберга і Дебіссія).

П. Бандрівська була досі всім добре відома як співачка з того, що свої значні голосово-технічні засоби і велику музичну освіту совісно визискувала для високих, поважних мистецьких завдань, а не дешевих ефектів. Цим разом виявились не тільки всі досі відомі голосово-мистецькі вальори артистки у якнайкращій формі, але співачка потрапила внести у сливе всі пісні програми також щось нове, досі незнане: чар свіжого, безпосереднього почування та інтимного переживання, яке відразу перейшло й на авдиторію. Тим і концертантка приступом здобула собі „симпатію" нашої публики, без ріжниці віку, пола і сфери, що оплескувала її гаряче і без застережень.

Цей пісенний вечір стояв взагалі і під оглядом цікавої програми, і під оглядом її виконання на високому рівні і його слід зарахувати до найудатніших наших пісенних вечорів в останніх часах. До успіху і вдатности концерту причинилася мабуть не в малій мірі участь піяністки п. Г. Левицької як акомпаніяторки. Ч. В.

—o—

Дивогляди.

БОГАТИЙ ЖЕБРАК.

В Моравській Остраві арештували відомого жебрака Йосифа Поспішіля, що щодень вештався обдраний по місті і розпучливим поглядом та рухами звертав на себе увагу. При поліційних допитах признався, що жебранням він доробився великого маєтку. Має щадничі книжочки на великі суми і є власником дому. В додатку мав велике щастя у жінок. Стверджено, що удержував любовні зносини з 14 жінками і давав їм гроші. Ошуканця передано карному судові.

ЗБІРКА... ОБЦАСІВ.

Ріжні є диваки на світі, що свій час і гроші витрачають на збирання ріжних, іноді зовсім до нічого непридатних, просто сміливих речей. Одні збирають гудзики, другі коробки від сірників, треті ріжні цигарниці і т. д. З окрема американці дивують світ своїми справді дивоглядними забаганками та маніями. Одначе навіть в Америці не прийшло нікому на думку, щоб збирати обцаси від черевиків. На цю думку впав щойно Ерíх Герман із Берліну. П'ятьдесять літ збирав він ріжнородні обцаси і зібрав більше, як 8.000 обцасів, між якими є теж обцаси від черевиків ріжних славних людей. Ця справді небувала збірка славиться обцасом Наполеона I., Гетого і царя Петра Великого. Кажуть, що американських збирачів завидки беруть на саму згадку про цю збірку.

Всячина.

АМБУЛЯНС НА ЛІТАКУ.

У Відгемі малім містечку західньої Австралії урядили лікарський амбулянс у літаку. Доступ лікарів до ріжних віддалених хуторв і малих осель є незвичайно важкий. Щоб всеж дати мешканцям цих осель змогу користуватися негайною лікарською поміччю, уряд заінсталював у кількадесяти місцевостях малі дуже просто уладжені радіостації, які навіть мала дитина вміє впровадити в рух. На відповідний поклик лікар їде на літаку-амбулянсі до поданої через радіо місцевости і дуже часто рятує не лише здоровля, але й життя пацієнтів-„пустельників".

✝ Посмертні згадки.

о. **Северин Метелля**, парох Люблинців Нового, крилошанин Митрополичої Консисторії, б. посол до Галицького Сойму, член багатьох українських товариств, помер у понеділок рано 12. ц. м. в 75. році життя на запалення легенів. Похорони відбудуться в середу 14. ц. м. в Люблинцях Нових. В. Й. П.!

Григорій Чехович, інжинір і діяльний член усіх українських товариств у Заліщиках, помер 6. жовтня ц. р. в 52. році життя. В. Й. П.!

—o—

Спорт.

МАРАТОНСЬКИЙ БІГ НЕ ВІДБУВСЯ.

Маратонський біг на трасі Сколе-Стрий, що мав відбутися минулої неділі, не відбувся з причини недостачі відповідної скількости зголошених змагунів (зголосився лиш один бігун — Матвійчук з У. С. С. К.).

ЧОРНІ — УКРАЇНА 1:0 (0:0).

Змагання двох передових дружин Окружної Ліги, що сягають по осінне мистецтво Ліги, зібрали на грищі Цитаделі більше як 3.000 глядачів. Виграла дружина, що мала більше щастя. Недільні змагання забезпечили поки-що Чорним перше місце в табелі. Чи на довго, не знати, бо хоч в осінній рунді вони можуть удержатися на першім місці, якщо виграють усі дальші змагання, то на весну тяжко прийдеться їм здобувати пункти на таких виїздах, як до Польонії, Ресовії чи навіть Корони. Недільна програна, зіпхнула, що правда, нашу дружину на третє місце в табелі, одначе Україна має 1 гру менше від другої в табелі Ресовії та меншу скількість страчених пунктів. Виграна 1:0 не виказала рішучої переваги Чорних, навпаки: були хвилини, що в них Україна створювала куди небезпечніші ситуації під воротами Чорних, як Чорні під воротами України. Найкращий і справедливіший був би нерішений вислід. Приладковий гострий стріл необставленого правого крилового Чорних (ох — це криття крил!), хибний рух Гуцула, який скерував мяч до власної сітки, вирішили про перемогу. Правда, вирішні ворота добули Чорні у 7. хв. другої половини, значить: був ще час вирівняти, але Україна начеб зрезигнувала з боротьби і її наступи стратили попередню завзятість. При кінці усміхнулося щастя Україні, коли суддя виключив оборонця Чорних Йоллеса і Україна притиснула Чорних, але Хмельовський і Чижевський двоїлись-троїлись на грищі і ратували просто в безнадійних ситуаціях. Україні належиться навагал за недільні змагання слова признання, бо всі грали амбітно та з посвятою, зокрема в першій половині. Навіть поміч без Гошовського з Цимбалою на середині грала краще, як на попередніх змаганнях, хоч далеко не дорівнювала помочі Чорних. В обороні ліпший Воробець; Гуцул, хоч міг був оборонити пропущений стріл, грав добре, тільки його короткі і нецільні викопи облекшували ворожому нападові гру і перетяжували свою оборону. Напад написувався прегарними, приємними для ока потягненнями, підіздив доволі легко під ворота противника і тут або губився у дрібничкових комбінаціях, намагаючись конче віхати до ворожих горіт, або стріляв нецільно понад поперечку чи воротареві до рук. Найгрізніші наступи йшли все правою стороною, де дуже добре грали Мікльош і Петрів. Скоцень мабуть затратив пробоєвість, а Краєвський був найслабший не тільки в нападі, але й у цілій дружині. Якщо в Україні відзначались поодинокі лінії дружини, то в Чорних цього ми не бачили. Там усі лінії були вирівнані, всі працювали однаково, а напад, хоч не блистів своїми технічними потягненнями, ніколи не забував про стріл, коли лиш мав до того нагоду.

На недільних змаганнях святкував Олійник свій 100 виступ у барвах України. З цієї нагоди одержав від проводу памятковий дарунок.

Хід гри: Чорні переводять кілька негрізних наступів, осягають навіть кілька рогів, але Україна переходить у протинаступ. Ситуації змінюються як у калейдоскопі. Змагуни обох дружин грають амбітно і твердо, але не переступають меж. Глядачі заохочують окликами обі дружини, але половина минає без вирішного вислiду. Друга половина починається теж змінними наступами обох дружин. У 7. хв. криловий Чорних Намец дістає по зовсім негрізній акції мяч і незаслонений розбитим Сиротюком без перешкоди стріляє зблизька гостро у лівий ріг. Гуцул кидається до мяча, мач його навіть у руках, і... скеровує сам до своєї сітки. По цих воротах закінчилися властиво змагання. У всіх дальших акціях обох дружин згори відчувалося, що вони не змінять вислiду. Обі дружини вели отверту гру. Україна мала кілька нагод поправити вислід, але дарма. Чорні завзято боронили важко запрацьованих двох пунктів.

Суддював добре д-р Крайцарек із Перемишля. Глядачі поводились цим разом культурно і спокійно.

В найближчу неділю грає Україна з Гасмонеєю. Віримо, що хвилевий неуспіх не відбере нашій дружині віри у власні сили та охоти до гри і що в недільних змаганнях з Гасмонеєю Україна також виявить гарну й змістовну гру. Крім Чорних, Україна є без сумніву найліпшою дружиною Окружної Ліги. Всі мистецькі змагання, які ще залишились нашій дружині, може вона виграти, але дружина повинна грати рівно, з однаковою охотою й енергією від першого свистка до останнього.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Чувай 1:0 (0:0).** Чувай грав майже ввесь час у десятку і мав нагоду виграти. Гасмонея грала слабо.

ЛЬВІВ. **Погонь I Б — Корона 2:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Р. К. С. — Лехія 3:2 (2:1).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Огніско 2:0 (0:0).**

РЯШІВ. **Ресовія — II. Сокіл 2:1 (0:1).**

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	8	15	1	23:11
2. Ресовія	8	12	4	26:12
3. Україна	7	11	3	29:7
4. Огніско	9	10	8	16:22
5. Гасмонея	6	7	5	9:7
6. Корона	9	7	11	12:13
7. Польонія	4	4	4	7:6
8. Лехія	6	4	8	9:12
9. Р. К. С	7.	4	10	10:13
10. Чувай	7	4	10	12:30
11. Погонь I Б	6	3	9	15:2
12. II. Сокіл	7	4	11	11:19

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Погонь — Шлеськ 4:1 (2:1).**

ПОЗНАНЬ. **Варта — Брсла 2:1 (1.0).**

КРАКІВ. **Л. К. С. — Гарбарня 1.0 (0:0).**

КАТОВИЦІ. **Рух — Легія 6:0 (3:0).**

ВАРШАВА. **Варшавянка — Домб 1:0 (0:0).**

В табелі веде Рух перед Гарбарнею, Варшавянкою і Погонею. На останім місці опинилась варшавська Легія, яка безапеляційно „вилітає" з Ліги.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

КАТОВИЦІ. **А. К. С. — Сьмігли 0:1 (3:0).**

ЧЕНСТОХОВА. **Краковія — Бригада 2:0 (1:0).**

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Білий Орел — Львовянка 4:0 (1:0).

Рекорд — Світезь 3:2 (1:1).

Зеніт — Знесінчанка 1:3 (1:2).

ТСЛ — ЗЗК 4:3 ((3:2).

Осіння рунда А-клясових мистецтв уже майже закінчена. Залишаються до розіграння ще тільки змагання ЗЗК — Рекорд. Мистецтво добув Білий Орел. На останнім місці опинився Зеніт.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Легіон 3:0 (2:0).** Поділля грало дуже добре і виграло заслужено. Гра цікава зі змінними ситуаціями. Ворота для Поділля здобув Чорний у 35 і 36. хв. Треті ворота були самовбивчі. При кінці гра робиться повільна й нецікава. Найкращі в Поділлі Борецький і Люшняк.

ЗОЛОЧІВ. **Янів — Єгуда 4:2.**

СТАНИСЛАВІВ. **Погон. (Стрий) — Гірка 2:2 (2:0).**

СТАНИСЛАВІВ. **Ревера — Раз Два Три 12:0.**

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ГОРОДОК. **Степ — Гаповль 0:0.** Змагання, розіграні в Городку, закінчилися нерішеним висліддом. Гра на розмоклім грищі мало цікава і на низькому рівні. В Степі найкраще грала оборона. Поміч у першій частині слаба, у другій частині розігралася. Напад під проводом Гайдуке в полі дуже добрий, під воротами стріляв усюди, лише не на ворота. Суддя п. Пашковський. Глядачів до 500. Між глядачами багато українців, що гаряче оплескували українську дружину.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

УЖГОРОД. **С. К. Русь — Вікторія Жіжков 0:5.**

ПРАГА. Славія — Спарта 2:1 (1:1). На цих змаганнях був присутній премієр д-р Мілан Годжа.

ПРОСТЕЙОВ. Братислава — Простейов 0:4.

ПІЛЬЗНО. С. К. Пільзно — Мор. Славія 6:0.

ПІЛЬЗНО. Вікторія Пільзно — Наход 1:1.

КЛАДНО. С. К. Кладно — Жіденіце 3:4.

Після цих змагань стан табелі такий:

Славія	7	5	1	1	11	21:7
Простейов	7	5	0	2	10	22:15
Жіденіце	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2	10	13:11
Спарта	5	4	0	1	8	17:3
Вікторія Жіжков	7	3	1	3	7	21:15
Братислава	7	2	3	2	7	10:12
Наход	6	2	3	1	7	12:9
Кладно	6	3	0	3	6	18.12
Пільзно	7	3	0	4	6	14:14
Вікторія Пільзно	7	1	3	3	5	7:12
Мор. Славія	7	1	0	6	2	6:28
С. К. Русь	7	0	1	6	1	6:34

18. жовтня грає Чехословаччина з Мадярщиною, тому змагання Державної Ліги переложені на 25. жовтня. С. К. Русь грає в той день в Ужгороді з С. К. Пільзно.

ВИСЛІДИ ВІДЕНСЬКОЇ ЛІГИ.

Австрія — Адміра 4:2; Вакер — Гакоа 5:1; Льбертас — Ф. Ц. Він 5:2; Рапід — Фльорідсдорф 1:2; Спортклюб — Вієнна 0:2.

В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ ГРАЮТЬ:

У Львові: Україна — Гасмонея, Р. К. С. — II. Сокіл, Чорні — Ресовія.

В Ярославі: Огніско — Погонь I Б.

В Самборі: Корона — Лехія.

В Перемишлі: Чувай — Польонія.

—o—

Нові книжки й журнали.

M. Danko: LA LUTTE ACTUELLE DE L' UKRAINE CONTRE MOSCOU. Extrait de la revue „Voix des Peuples", № 8—9, 15. septembre 1936.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. проводом В. Блавацького

Долина: „Камо грядеши?
13. 10. Смерть Нерона.
14. Х. Голгота.

Болехів: „Камо грядеши?“
15. Х. Вінитій і Лігія.
16. Х. Смерть Нерона.
17. Х. Рожевий шлях.

Синевідсько Вижне:
10. Х. Голгота.

З Синевідська театр іде до Сколього, Стрия і Дрогобича.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Збараж:
13. Х. Муж двох жінок.
14. Х. Лев в Абісинії.
15. Х. Німа теща.
16. Х. Інваліди.
17. Х. Він.

Зі Збаража іде театр до Козови і Бережан.

Великий Театр:

Вівторок, 13. Х. год. 8. веч. Концерт Віденських Хлопців Співців.

Середа, 14. Х. год. 8. веч. „Модні спазми

Цирк „Корона“ (вул. Пелчинська).

Вівторок, 13. Х. одна вистава в год. 8.

Кіна.

АПОЛЬО: „Болько й Долько“ в Ад. Цимшою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє“.
ВАНДА: „Жінки в його житті“, „Жінка з оголошення“.
ГРАЖИНА: „Малий моряк, „Бастер нездара“.
КАСІНО: „Маєрлінг“.
КОПЕРНИК: „Пастер“.
МАРУСЕНЬКА: „Пастер“.
МЕТРО: „Під гарячим небом Аргентини“.
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги“.
МУЗА: „Бродвей Бід“ з Джітою Альпар.
ПАКС: „Генералова дочка“ та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Панна Лілі“ з Франціскою Гааль.
ПАН: „Пан Твардовський“.
РАН: „Комедіянт“ австрійська комедія
СВІТ: „Чорна перла“.
СТИЛЕВЕ: „Кенігсмарк“, ревія „З усмішкою на устах“.
ТОН: „Нові Тарзанові пригоди“.
УТІХА: „Втікач з Яви“ і ревія.
ХИМЕРА: „Квітничарка з Пратеру“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Беневвальд“

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 13. жовтня 1936.

Відень (506,8) 14.00 Бранденбурський концерт, 17.15 Соната на альтівку та форт. Пресля, 17.40 Концерт Г-дур на гамбу та смичк. квінтет Гравна, **Братислава** (298,8) 18.10 Мадярські романи, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 17.30 Пісні славянських народів, 18.10 Пісні й дуети, 19.10 Концерт, 19.55 Весняне проміння — Фібіхові пісні, 22.20 Славні смичк. квартети, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Легка музика, 18.30 19.30 Концерт, 22.15 „Міс Кейкгет“ оп. Фр. Перлі та Пера Шаньон, **Білгород** (437,3) 12.00 Нар. пісні, 17.20 Рос. нар. мотиви, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 16.30 Весела муз. вид. (сопр., альт. і віол.), 19.15 Камер. музика, 20.10 Концерт квартету, 21.00 Розр. концерт, муз., спів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Співає Венямин Джіглі, 18.00 **Українські пісні відсп. Г. Ердман сопран, Г. фон Кампенгавзен баритон** 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Концерт, 20.00 „Севільський цирульник“ оп. Россінія, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.55 Циг. музика, 18.50 Форт. рецітал, 20.00 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Сопран, скрипка, „Ріголето“ оп. Вердія, **Рим** (420,8) 13.10 Орх. концерт, 17.15 Камер. концерт, скрипка, спів, 22.00 Орх. концерт.

Середа, 14. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.25 „Самсон і Даліля“ оп. Сен-Саенса, **Прага** (470,2) 15.00 „Гарольд в Італії“ симфонія Берліоза, 20.05 Концерт, **Париж** (1648) 14.00, 18.00 Концерт, 21.00 Солісти, спів, форт., 21.45 „Візник Геншель“ драма Гавптмана, **Білгород** (437,3) 13.15 Спів, 17.20 Нар. музика, 20.30 Гумор, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 19.00 З опер А. Шафмана „Духи з Кранхенштайну“, 2) Залюблені, 3) Чортівський пергамін, 20.45 Фантазія Ф-моль Шопена, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.45 Сучасні пісні, 18.00 Форт. рецітал амер. піяніста Вальт. Раміса, **Мінхен** (405,4) 16.30 Нар. музика, 18.00 Концерт, 19.00 Концерт присв. творчості Ліста, 21.40 Форт. рецітал, **Будапешт** (549,5) 12.05 17.00 Форт. рецітал, 12.45 Сп. рецітал, 13.30 Циг. музика, 19.10 Сальон. музика, 20.30 Нар. пісні, 21.00 форт. рецітал Белі Бартока, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна музика, 13.10 Тріо, 20.40 Орг. рецітал, 21.20 Концерт військ. орх., **Рим** (420,8) 21.30 Скрипк. рецітал Джоле Бакара, 22.30 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 13. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей „Як вежит по світі мандрував“, 11.51 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Хліборобська торговля і роля війська, як найбільшого споживача в краю, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Тостієва хвилина, з гр. пл., 15.50 Для дітей: Із закап. спогадів, 16.00 „Манон Леско“ Пучінія з гр. пл., 16.15 Скринька П. К.О., 16.30 Концерт сальон. квартету, 17.00 Відчит: Домашня помічниця, 17.15 Менуети й гавоти, гр. пл., 17.50 Реформа гостинности, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 „Вісім гарних казочок“ (орхестра) з гр. пл., 18.35 Юрій Ліберт і Ів. Заградник, поети смутку, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Робітник-машина, чи співробітник-людина, 19.20 Сп. рецітал Авне Анті в супр. форт. (фінл. пісні), 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Концерт орх.; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.30 Скрипк. рецітал у супр. форт., 22.00 Р. Вагнер, укл. Стоковського: Симф. парафраза з „Трістана й Ізольди“ гр. пл., 22.30 Чвертьгодина Норвідових поезій, 22.45 Концерт нар. капелі; у перерві в год. 22.55 Ост. вістки.

Середа, 14. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл. 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Мій приятель Пук“, Музика з плит, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Печі й вікна перед зимою, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Популярна музика, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з плит, 15.45 Техн. скринька, 15.55 Чайковський: „Лебедине озеро“ балет, суїта з гр. пл., 16.10 Історична загадка, авд. для ст. дітей із муз. авд., 16.30 Концерт, 17.00 У боротьбі зі шпіонажею, 17.15 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 17.50 Спогади першого ректора виленського університету, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Хвилина Россінія, гр. пл., 18.40 На маргінесі зайвих тов. звичаїв, 18.50 „Спадщина“ правно-сусп. фейлетон, 19.00 „Надута конкуренція“ (Мій перший лет бальоном) опов. Я. Майснера, 19.20 Мішаний концерт, спів, форт., 20.00 Як живуть і працюють у Льв. електрівні, 20.20 „Дон Хуан“ Моцарта з гр. пл., 20.35 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Оповідання про Шопена“ авд. Калени Бандровського, музика, 21.30 Концерт хору та смичк. орх., 22.30 Розр. концерт, у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.53—89.10, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50 Долари кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 284.90 — 283.20. Франки фр. 24.90 — 24.77, Франки швайцарські 122.80—122.00, Фунти англ. 26.14 — 25.98, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 16.50—15.60, Кор. дан. 116.64—115.80, Кор. норв. 131.28 — 130.30, Кор. шв. 134.78 — 133.80, Ліри італ. 25.40—24.40, Марки фінл. 11.52—11.30, Марки нім. 100 — 104, Шил. австр. 93—89. Марки нім срібні 127—120.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 11. Х. 1936.

Ціни за 100 кг. лювом, льоко вагон-стація заладовання:

			льоко ст. заладов.:	
Пшениця зб.	750 гр. л.	5%	24.75—25.25	зол
Жито зб.	694 „	3%	17.00—17.25	„
Ячмінь пашн.	621 „	4%	18.75—19.25	„
Овес д. зад.	444		15.00—15.25	„
Овес не зад.	456		16.00—16.25	„
Гречка		10%	19.00	„
Кукурудза жовта			15.00	„
Кукурудза червона			17.00	„
Коноп. сімя			27.00	„
Соняшникове сімя			28.00—29.00	„
Фасоля краса			23.00—24.00	
Фасоля цукрова			28.00—29.00	
Фасоля корона			48.00—50.00	
Фасоля Різо			35.00—36.00	

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 11. жовтня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.		
1 без опакування	2.35	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40	„
1 л. молока	0.14	„
1 к. яєць	3.80	„

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 11. Х. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури I. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05	зол.
Курята I. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00	„

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

ОПОВІСТКИ.

Важне для священичих подруг! Перші конституючі Збори „Долі“, Товариства священичих подруг, відбудуться в пятницю, дня 16. жовтня 1936 в Марійському Товаристві, при вул. Руській ч. 10 з таким денним порядком: В год. 10.30 в домівці Товариства: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Впис учасниць в книгу членів. 3) Відчитання і пояснення статутів Т-ва. 4) Зчеркнення § 6 б. 5) Установлення висоти річної вкладки. 6) Вибір Управи Товариства. 7) Внески й запити. Збори Товариства попередить Служба Божа в наміренні Товариства в церкві Успення Пресв. Богородиці при вул. Руській у Львові, в год. 9.30. Маємо надію, що Дорогі Посестри з огляду на пре гарні цілі нашого Товариства так під оглядом ідеольогічним як і матеріяльним прибудуть громадно з найдальших закутин нашої просторої Архиєпархії на оці перші, конституючі Збори нашого станового товариства священичих дружин, і цим засвідчать, що їм небайдужа їх власна доля, та що розуміють післанництво своє, як подруг священиків. — За Ініціятивний Комітет Т-ва „Доля“: **Наталія Дзеровичева, Софія Лицинякова, Ольга Лончинова.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. — Видає Видавнича Спілка „Діло“. — З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.